

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dětský certifikát

S novelou trestního zákoníku přichází zcela nový druh evidence tzv. záznam o skutečnostech důležitých pro práci s dětmi (dále jen „dětský certifikát“), který byl přijat jako součást novely trestního zákoníku. Novela má dělenou účinnost. Podstatná část změn vstoupila v účinnost od 1.1.2026 část změn bude mít však účinnost pozdější, a to od 1.1.2027. Dětský certifikát je jednou z částí novely, která vstoupí v účinnost až od 1.1.2027.

Tato novela se dotýká množství dalších zákonů, a to trestního řádu a všech právních předpisů, které upravují požadavky na odbornou způsobilost pro práci s dětmi. Jedná se např. o zákon č. [563/2004](#) Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, který v ustanovení § 29a vymezuje bezúhonnost. Dalším zákonem, který bude dotčen touto novelou je zákon 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, který bude rovněž doplněn v části, kdo může vykonávat práci nepedagogického pracovníka. Dále zákon č. [455/1991](#) Sb., o živnostenském podnikání, který bude nově doplněn o ustanovení, že živnosti podle přílohy č. 7 k tomuto zákonu nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, pokud má záznam v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi vedené Ministerstvem spravedlnosti^[1].

Dětský certifikát vznikl po dlouhých debatách jako prostředek ochrany dětí před sexuálními delikventy. V minulosti se běžně stávalo, že osoby odsouzené za znásilnění dětí případně jiné trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, i nadále s dětmi pracovaly. Odsouzení s dětmi pracovali jako vedoucí na tábore, vedoucí zájmových kroužků, ale i jako učitelé, neboť odsouzeným po zahlazení odsouzení ničeho nebránilo, aby se vrátili k práci s dětmi.

Zásadní pro vznik této novely byl poté případ muže z Liberce, který byl dvakrát pravomocně odsouzen za znásilnění dětí. I přesto, že byl dvakrát odsouzen založil si spolek a pravidelně pořádal dětské tábory, kde následně došlo ke znásilnění sedmi dětí. Tento případ rozpoutal debatu ohledně ochrany dětí před sexuálními delikventy, která vedla ke vzniku této novely. Cílem novely tak je, aby v budoucnu již nedocházelo k situacím, kdy pravomocně odsouzení znovu pracují s dětmi.

Dětský certifikát nemá být novým druhem trestu, ale novou evidencí upravenou v rámci rejstříků trestů. Dětský certifikát bude obsažen v novém ustanovení § 9d zákona č. [269/1994](#) Sb., o zákona o rejstříku trestů a evidenci přestupků^[2]. Ustanovení § 9d bude znít následovně:

(1) V evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi jsou evidovány údaje o osobách, které se dopustily úmyslného trestného činu nebo činu jinak trestného, za podmínky, že

- a. osoba byla pravomocně odsouzena za trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), těžkého ublížení na zdraví (§ 145 trestního zákoníku), ublížení na zdraví podle § 146 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 písm. a) nebo § 168 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, znásilnění (§ 185 trestního zákoníku), sexuálního útoku (§ 185a trestního zákoníku), sexuálního nátlaku (§ 186 trestního zákoníku), pohlavního zneužití (§ 187 trestního zákoníku), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 2 nebo 3 trestního zákoníku nebo týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 2 nebo 3 trestního zákoníku anebo spáchala čin jinak trestný, který naplňuje znaky některého z těchto trestných činů, pokud soud nerozhodne, že záznam v

evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi nemá být proveden, neboť vzhledem k okolnostem případu nebo osobě pachatele nehrozí nebezpečí, že se pachatel v souvislosti s činností, která zahrnuje přímý a pravidelný kontakt s dětmi, dopustí takového trestného činu nebo činu jinak trestného vůči dítěti, nebo

- b. osoba byla pravomocně odsouzena za jiný úmyslný trestný čin neuvedený v písmenu a), spáchala jako mladistvý trestný čin pohlavního zneužití (§ 187 trestního zákoníku) nebo jako dítě čin jinak trestný, který naplňuje znaky tohoto trestného činu, anebo spáchala čin jinak trestný, který naplňuje znaky trestného činu neuvedeného v písmenu a), pokud soud rozhodne, že záznam v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi se provede, neboť vzhledem k okolnostem případu nebo osobě pachatele hrozí nebezpečí, že se pachatel v souvislosti s činností, která zahrnuje přímý a pravidelný kontakt s dětmi, dopustí vůči dítěti trestného činu uvedeného v písmenu a) nebo činu jinak trestného, který naplňuje znaky některého z těchto trestných činů.

(2) Soudy neprodleně zasílají ministerstvu zprávu o nutnosti provést záznam v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi, který se týká osob, které spáchaly čin jinak trestný. V této zprávě se uvede označení soudu, spisová značka, pod kterou se řízení vede, a doba, po kterou má být záznam veden.

(3) Záznam je v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi veden, týká-li se

- a. osoby, která spáchala trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody nejméně 5 let, 100 let od jejího narození, jde-li o fyzickou osobu, nebo od pravomocného odsouzení, jde-li o právnickou osobu,
- b. osoby, která spáchala trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody nižší než 5 let, po dobu 20 let a
- c. fyzické osoby, která se dopustila činu jinak trestného, po dobu stanovenou soudem.

(4) Po uplynutí doby záznamu podle odstavce 3 písm. b) nebo c) jsou údaje z evidence skutečností důležitých pro práci s dětmi uváděny pouze v příloze popisu vydávaného na žádost orgánu činnému v trestním řízení pro potřeby trestního řízení a Kanceláři prezidenta republiky, týká-li se popis osoby, ohledně níž Kancelář prezidenta republiky provádí řízení o žádosti o milost, nebo užívaného ministerstvem podle § 10 odst. 2 a 3.

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že soudy budou automaticky rozhodovat o zápisu do dětského certifikátu po spáchání výše vyjmenovaných trestných činů. Soud má však možnost rozhodnout, že zápis do evidence nemá být proveden, pokud nehrozí nebezpečí, že se pachatel dopustí trestného činu vůči dítěti. Doba po kterou bude záznam v dětském certifikátu je upravena dle trestní sazby za daný trestný čin, přičemž maximální doba záznamu je 100 let.

Úprava dětského certifikátu se tak zásadně propíše i do trestního řádu, a to u prohlášení viny, kde bude nově muset pachatel prohlásit, zda souhlasí s provedením záznamu v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi. Rovněž při sjednání dohody o vině a trestu by mělo být součástí prohlášení o tom, že se provede záznam v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi. V případě, že nebude využito žádného z těchto institutů rozhodne o záznamu v rámci vyhlášení rozsudku soud. Výrok o zápisu do dětského certifikátu bude dle trestního řádu výrokem vedlejším.

V zákoně o rejstříku trestů a evidenci přestupků v ustanovení § 14a se upravuje poskytování údajů z dětského certifikátu. Výpis nebo opis z dětského certifikátu vydávaný spolu s přílohou má obsahovat označení soudu a spisovou značku, pod kterou se řízení vedlo. Dětský certifikát nebude však obsahovat bližší informace o spáchaném trestném činu, uložení trestu, právní moci rozsudku či zahlazení odsouzení, což může způsobit, že budou pachatelé posuzováni stejně bez rozdílu na

spáchanou trestnou činností.

Tato novela má však i své odpůrce, a to zejména Unii obhájců České republiky, dle kterých bude docházet ke stigmatizaci pachatelů, což je v rozporu se základním cílem všech druhů ukládaných trestů, kterým je resocializace pachatelů a jejich navrácení do běžného života.

Dle odůvodnění nemá být záznam v dětském certifikátu dalším druhem sankce, nicméně svojí povahou pachatele do budoucna vyřazuje z jakéhokoliv zaměstnání, které byť okrajově může být spojeno s dětmi. Dle některých názorů tím dochází k zásahu do základního lidského práva na svobodnou volbu povolání. Dalším problematickým bodem se jeví retroaktivita dětského certifikátu. Záznam v dětském certifikátu budou mít všichni odsouzení, kteří spáchali některý z výše uvedených trestných činů od roku 2005, a to i v případech, že jejich odsouzení již bylo zhlazeno.

Mgr. Jan Lipavský,
advokát

Mgr. Sandra Grätzová,
advokátní koncipient

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové

Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz

[1] Zákon č. [455/1991](#) Sb. o živnostenském podnikání

[2] Zákon č. [269/1994](#) Sb. o zákona o rejstříku trestů a evidenci přestupků

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)